

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

HUNGAIKY LIFE WORKSHOP
Budapest, 2023. szeptember 20.

A levegőminőséggel összefüggő aktualitások

Keszthelyi Nikoletta
helyettes államtitkár

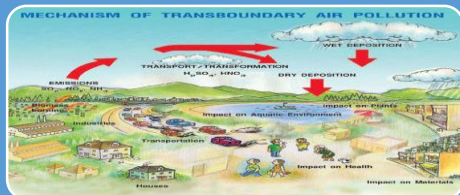
szennyezőanyagok kibocsátása (emisszió)

légkör meteorológiai állapota (légmozgás, hőmérséklet, nyomás, inverzió, nedvesség)

domborzati viszonyok és beépítettség

nagy távolságról érkező szennyezés

Ambient Air Quality Directive – javaslat a környezeti levegő minőségéről szóló irányelv módosításához

- **Levegőminőségi irányelv (AQD) módosításának** legfőbb célja, hogy az EU legkésőbb 2050-re elérje, hogy a levegő szennyezettsége ne okozzon káros hatást az emberi egészségre és a környezetre.

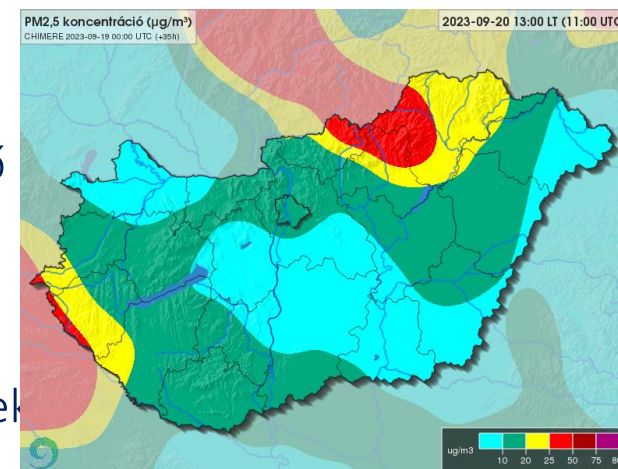
Az Európai Parlament és a Tanács
2004/107/EK irányelve (2004. december 15.)
a környezeti levegőben található arzénről,
kadmiumról, higanyról, nikkelről és policiklusos
aromás szénhidrogénekről.

Az Európai Parlament és a Tanács
2008/50/EK irányelve
(2008. május 21.)
a környezeti levegő minőségéről és
a Tisztább levegőt Európának
elnevezésű programról

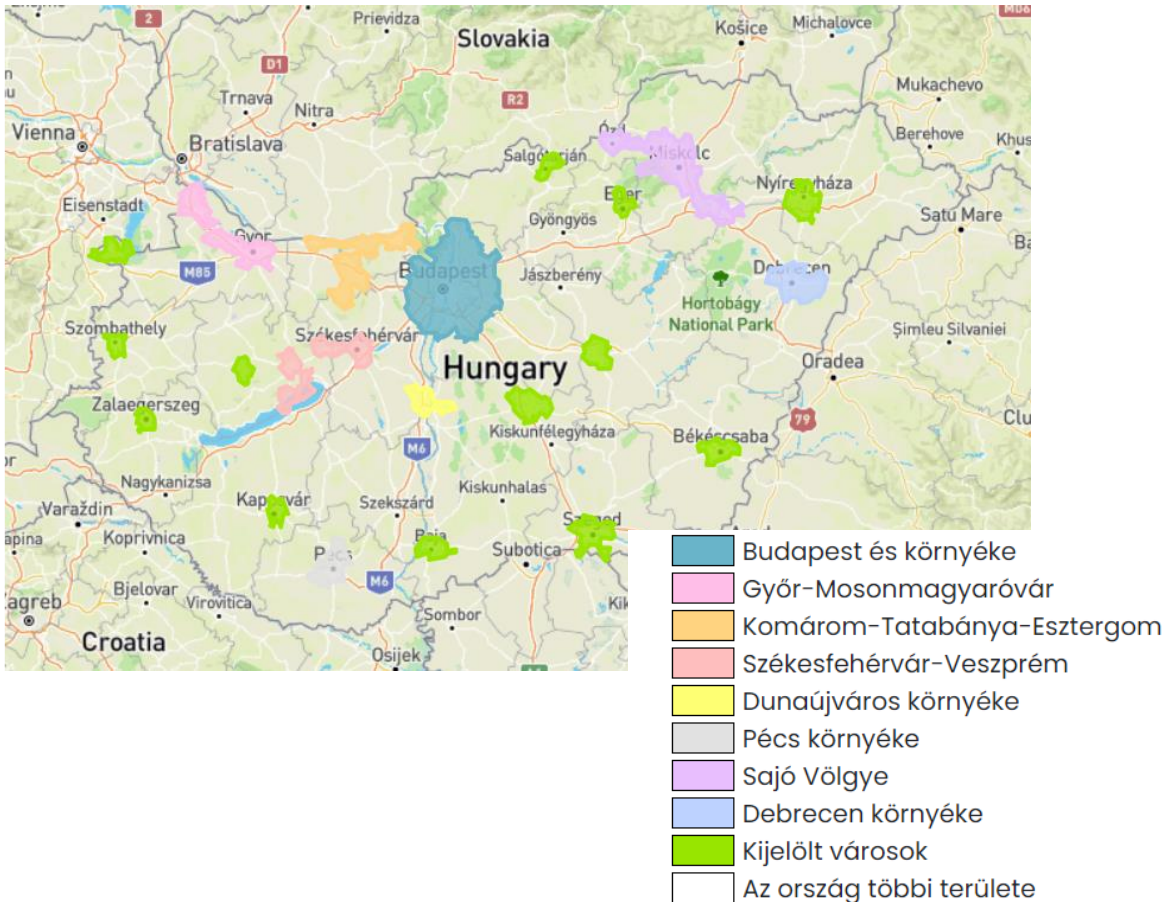
Új bizottsági javaslat

A javaslat legfontosabb új elemei

- Szabályozás egyszerűsítése a jelenlegi két irányelv összevonásával
- Levegőminőségi határértékek közelítése a WHO javaslataihoz
- Ózonra vonatkozó célértékek bevezetése
- Vizsgálati küszöbérték bevezetése: alsó és felső vizsgálati küszöbérték helyett egy érték
- Mérési kötelezettségek bővítése:
  - több mérőpont,
  - új anyagok pl. UFP = $0,1 \mu\text{g}/\text{m}^3$; korom; ammónia; PM oxidatív potenciál
  - állomások áthelyezésének korlátozása túllépés esetén minden légszennyező anyagra
- Megfigyelési szuperhelyszínek létesítése: Magyarországra 2 db összesen
- Modellezés alkalmazásának bővítése
- Levegőminőségi tervek: zónarendszer változása=NUTS szintek, tartalmi követelmények változása, modellezés lehetősége
- Országhatáron átterjedő szennyezés esetén konzultáció a szomszédos országgal, tervekészítés

Jelenlegi levegőminőségi zónarendszer

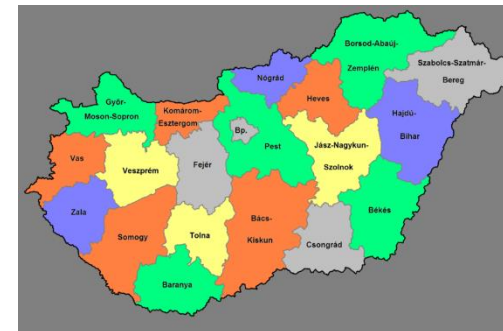
Jelenlegi levegőminőségi zónarendszer

NUTS 1 – Országrészek

NUTS 2 – Régiók

NUTS 3 – Megyék és a főváros

A módosítással várhatóan elfogadásra kerülő új levegőminőségi zónarendszer

PM₁₀ határértékek túllépése miatt 2008/2193 számú kötelezettségszegési eljárás, C-637/18. sz. ügyben **bírósági ítélet.**

- Magyarország nem teljesítette az 2008/50/EK irányelv által az emberi egészség védelme érdekében előírt határértékekkel és riasztási küszöbértékekkel összefüggésben értelmezett kötelezettségeit.
- **Szükséges intézkedések:** 1403/2021. (VI. 30.) Korm. határozat a Levegőminőségi-védelmi Cselekvési Tervről

NO₂ határértékek túllépése miatt 2016/2085. számú kötelezettségszegési eljárás

- A pécsi levegőminőségi zónában a nitrogén-dioxid éves koncentrációja három egymást követő évben (2010-2012) meghaladta a megengedett mértéket. 2016-ban az éves határérték túllépés Budapest és térsége zónára is kiterjedt.

Az **egyes légköri szennyező anyagok nemzeti kibocsátásainak csökkentéséről** szóló (EU) 2016/2284 irányelv (NEC) végrehajtása ügyében **2022/2072.** számú kötelezettségszegési eljárás

- Magyarország a 2020. évben nem teljesítette az NH₃ és a PM_{2,5} szennyező anyagok kapcsán az irányelvi kibocsátáscsökkentési kötelezettségét; nem teljesítette továbbá a kötelezettségeit, mivel nemzeti levegőszennyezés-csökkentési programja nem korlátozza az NH₃ és a PM_{2,5} szennyező anyagok tekintetében a nemzeti kibocsátásokat a 2020–2029 közötti időszakra vonatkozó nemzeti kibocsátáscsökkentési kötelezettségvállalásoknak megfelelően.
- **Szükséges intézkedések:** 1231/2020. (V.15.) Korm. Határozat az Országos Levegőterhelés-csökkentési Programról

PM₁₀ határértékek túllépése miatt 2008/2193 számú kötelezettségszegési eljárás, C-637/18. sz. ügyben bírósági ítélet.

Sárga színnel a napi, narancssárgával kiemelve az éves határérték túllépések. Látható, hogy 2020-tól már csak a Sajó-völgyben volt napi határérték túllépésünk.

Mérőállomás helye	2018		2019		2020		2021		2022	
	Éves átlag (µg/m ³)	Napi határérték túllépés (db)	Éves átlag (µg/m ³)	Napi határérték túllépés (db)	Éves átlag (µg/m ³)	Napi határérték túllépés (db)	Éves átlag (µg/m ³)	Napi határérték túllépés (db)	Éves átlag (µg/m ³)	Napi határérték túllépés (db)
Budapest, Budatétény	25	17	18	10	15	3	17	5	20	3
Budapest, Csepel	33	50	29	29	17	3	21	8	19	2
Budapest, Erzsébet	31	28	27	24	26	13	28	27	22	10
Budapest, Gergely u.	28	15	23	16	22	15	23	12	19	0
Budapest, Gillice	33	45	30	34	28	30	24	16	22	4
Budapest, Honvéd	30	31	23	16	22	12	23	12	20	1
Budapest, Káposztásmegyér	31	27	28	33	25	16				
Budapest, Kosztolányi	29	26	21	10	19	0	20	8	19	0
Budapest, Kőrakás	22	6	21	12	24	18	25	20	23	9
Budapest, Peshidegkút	29	40	22	18	18	5	16	0	19	1
Budapest, Széna	41	91	36	53	30	29	29	24	25	11
Budapest, Teleki tér	35	63	27	31	25	14	24	15	24	7
Százhalombatta1	19	2	19	7	21	9	21	5	21	4
Százhalombatta2	26	27	22	12	21	11	21	6	20	1
Százhalombatta3	23	16	20	5	20	6	18	5	15	1
Tököl	27	33	28	24	25	18	26	18	24	9
Vác, Csányi krt.	32	44	29	27	24	14	24	12	26	5
Hernádszurdok	23	13	21	12	19	4	21	9	18	7
Kazincbarcika	27	28	24	29	24	25	29	58	26	40
Miskolc, Alföldi	33	62	32	70	28	48	31	61	24	21
Miskolc, Búza tér	37	83	36	68	30	42	33	58	30	39
Miskolc, Lavotta	26	30	26	30	25	18	27	22	21	12
Oszlár	24	10	21	11	19	2	20	10	18	4
Putnok	36	77	34	65	28	30	34	67	27	34
Sajószentpéter	34	75	27	40	30	55	33	73	29	43
Pécs, Boszorkány	26	30	22	14	21	15	20	8	20	2
Pécs, Nevelési Közp.	24	25	20	9	21	10	20	6	19	3
Pécs, Szabadság út	27	21	26	23	25	21	26	27	23	16

NO₂ határértékek túllépése miatt 2016/2085. számú kötelezettségszegési eljárás

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Budapest Széna tér	49,4	57,3		52	49,4	51,8	45,9	47,7	46,5	43,3	36,4	40,2	35,5
Pécs Szabadság út	47,7	49,3	41	49		43,9	41,5	43,7	43,4	43,3	36	39,3	37,9

NO₂ éves átlagok
(µg/m³)

Éves határérték 40 (µg/m³)

Az egyes légköri szennyező anyagok nemzeti kibocsátásainak csökkentéséről szóló (EU) 2016/2284 irányelv (NEC) végrehajtása ügyében 2022/2072. számú kötelezettség-szegési eljárás

2022. évi leltáradatok alapján	2005	2020 cél		2020	2021	2030 cél		2030 előrejelzés (WM)
	Bázisév	%	[kt]	[kt]	[kt]	%	[kt]	[kt]
Kén-dioxid (SO ₂)	42,75	46	23,99	16,42	14,01	73	11,54	12
Nitrogén-oxidok (NO _x)	162,54	34	107,28	83,83	85,48	66	55,26	91
Nem metán VOC (NMVOC)	143,12	30	100,18	84,3	85,91	58	60,11	117
Ammónia (NH ₃)	80,02	10	72,02	76,83	76,84	32	54,41	82
Kisméretű részecske (PM _{2,5})	40,82	13	35,51	38,11	39,02	55	18,37	37

Projekt időtartam: 2019. január 1. – 2026. december 31.

Koordináló kedvezményezett: Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.

Együttműködő partnerek: 19 projektpartner

Országos Meteorológiai Szolgálat, Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO), A Mindennapi Kultúráért Egyesület, Miskolci Egyetem;

10 önkormányzat és szolgáltató vállalataik:

Békéscsaba, Budapest, Debrecen, Eger, Kaposvár, Karcag, Miskolc, Pécs, Szolnok, Tatabánya

Projekt költségvetése: 15 967 741 €

Európai uniós támogatás: 60 %

**Levegőminőség javítása 8 régióban
a levegőminőségi tervek
végrehajtásának elősegítésével**

Új légszennyezettségi mérőállomások telepítése
Ökomenedzser hálózat felállítása
Környezetbarát közlekedési módok népszerűsítése
Döntéstámogató, levegőminőség-modellező eszköz fejlesztése
Szemléletformálás és tudatosságnövelés
Lakossági eredetű kibocsátás csökkentése
Környezetbarát mezőgazdasági technológiák alkalmazása

- ❑ 2023. február elején indult
- ❑ Energiaügyi Minisztérium támogatásával, a Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetsége, a Belügyminisztérium és az Országos Meteorológiai Szolgálat együttműködésében
- ❑ Általános iskolások részére
- ❑ 15 iskola vesz részt a programban
- ❑ A tanév végéig több ezer diák szerezhethet ismereteket a légszennyezés okairól, hatásairól és csökkentésének lehetőségeiről
- ❑ A méréssorozat idén ősszel folytatódik

Az iskolások is ellenőrzik a levegő szennyezettségét

Forrás: https://www.szentesimozaik.hu/wp-content/uploads/2023/04/1682410282_802_Kolcsonkapott-levego.jpg

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

**Köszönöm
a megtisztelő figyelmet!**